

Thermometer soa hiv

*De meest recente gegevens uit de
nationale soa surveillance bij soacentra*

Update, november 2011

Dit is een update van de halfjaarlijkse soa en hiv thermometer waarin de meest recente gegevens uit de nationale soa surveillance bij soacentra worden gepresenteerd. Daarnaast zijn ook de Sense data hierin opgenomen. De gegevens in deze update dienen met enige voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd, aangezien het om voorlopige resultaten tot en met juni 2011 gaat.

In de 1e helft van 2011 zijn 54.648 nieuwe soa-consulten uitgevoerd, een toename van 9% in vergelijking met de 1e helft van 2010. Vergelijkbaar met voorgaande jaren was 53% (n=28.869) van de bezoekers man (waarvan 37% mannen die seks hebben met mannen (MSM, n=10.491)) en was 42% jonger dan 25 jaar (n=22.949). Vierenzestig procent was autochtone Nederlander, 16% was 1e generatie migrant, 13% was 2e generatie migrant en bij 6% was de etniciteit onbekend. Hierbij dient opgemerkt te worden dat etniciteit sinds 2011 geregistreerd wordt op basis van geboorteland cliënt en zijn/haar ouders; tot en met 2010 werd zelfgedefinieerde etniciteit geregistreerd. Hierdoor is een trendbreuk ontstaan, waardoor de gegevens uit 2011 niet direct te vergelijken zijn met eerdere jaren.

Het overall vindpercentage (tenminste één van de vijf soa: chlamydia, gonorrhoe, infectieuze syfilis, hiv en hepatitis B) was 14,4% in de 1e helft van 2011, een stijging ten opzichte van 2010 (13,7%) en voorgaande jaren. In de 1e helft van 2011 werd 98% van de nog niet bekend hiv-positieve bezoekers op hiv getest (2010: 97%). Bijna 99% voldeed aan minimaal één van de gestelde indicatiecriteria (2010: 98%).

Dit is een uitgave van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

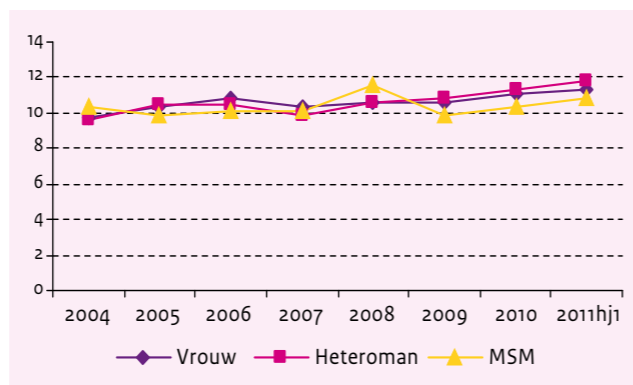
Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

Contact: soahiv@rivm.nl

november 2011

Chlamydia

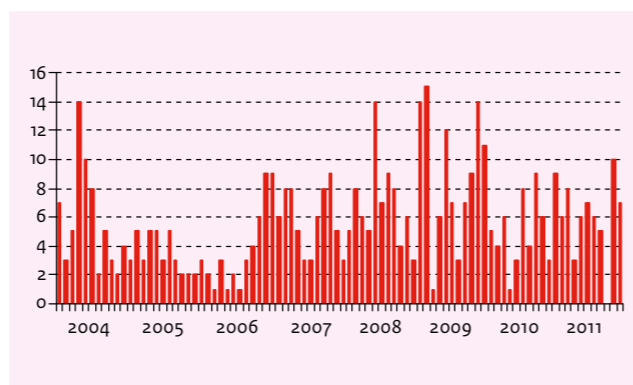
In de 1e helft van 2011 werd bij 6.219 bezoekers (▲16% in vergelijking met 1e helft 2010) chlamydia vastgesteld, waarmee chlamydia de meest voorkomende bacteriële soa blijft. Het percentage positieve testen voor chlamydia is bij zowel MSM, als heteroseksuele mannen en vrouwen gestegen ten opzichte van 2010. De trend in het percentage positieve testen voor chlamydia is bij heteroseksuelen sinds 2007 aan het toenemen, en ook bij MSM is vanaf 2009 weer een stijging in het percentage positieve testen te zien.

Figuur 1: Percentage positieve chlamydia testen, 2004-juni 2011

LGV

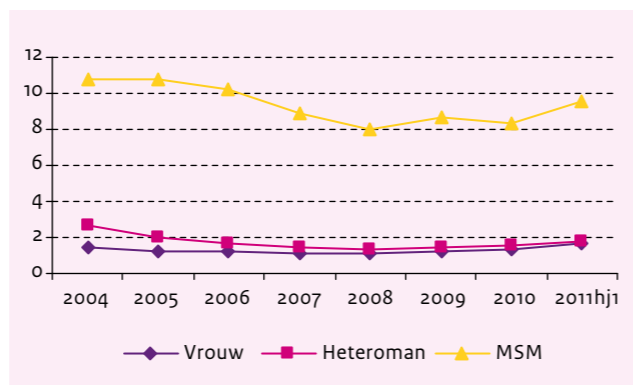
Ook in 2011 blijft LGV nog steeds voorkomen. In de 1e helft van 2011 werden 35 nieuwe LGV diagnoses gesteld (1e helft 2010: 31). De gerapporteerde infecties blijven ook in 2011 beperkt tot dezelfde groep, namelijk de (in veel gevallen bekend hiv-positieve) MSM. Het blijft van belang alert te blijven op deze infectie.

Figuur 2: Epidemische curve LGV patiënten, 2004-juni 2011

Gonorroe

Bij 1.755 bezoekers werd in de 1e helft van 2011 gonorroe vastgesteld (▲45% vergeleken met 1e helft 2010). Gonorroe werd het meest gediagnosticeerd bij MSM (57% van alle gonorroe diagnoses) en lijkt hier ook weer toe te nemen: 9,5% van de MSM had een gonorroe infectie (2010: 8,3%). Bij heteroseksuele mannen en vrouwen is het percentage positieve testen ook licht gestegen ten opzichte van 2010, respectievelijk naar 1,8% en 1,7%. De lange termijn trend laat zien dat gonorroe sinds 2008 weer (licht) toeneemt.

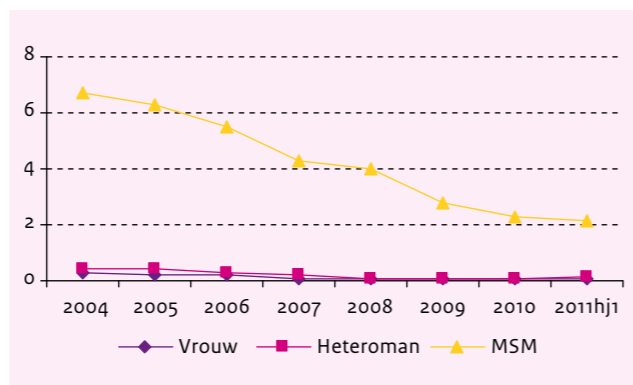
Figuur 3: Percentage positieve gonorroe testen, 2004-juni 2011

Gonokokken resistentie

Resultaten uit de GRAS studie laten zien dat de verminderde gevoeligheid tegen cefotaxim in de 1e helft van 2011 6% is (met name bij MSM), een daling ten opzichte van 2010 (9%). Ceftriaxon (1e keus therapie) is in 2011 aan het GRAS testpanel toegevoegd, maar resistentie hiertegen of klinisch falen werd niet gerapporteerd. Monitoring blijft echter van groot belang om resistentie op tijd te detecteren en om behandeladviezen aan te passen indien nodig.

Syfilis

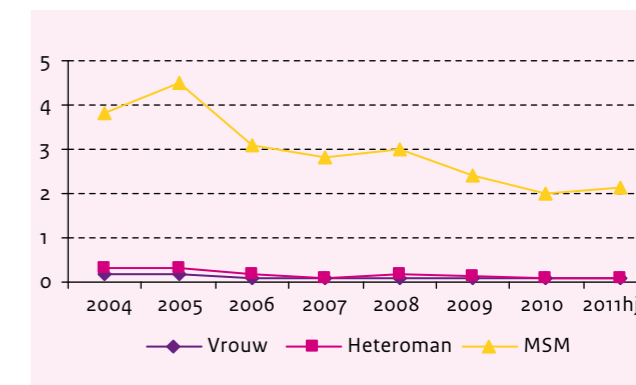
Binnen de soacentra werden in de 1e helft van 2011 246 diagnoses van infectieuze syfilis gesteld (2010: 249). Syfilis wordt voornamelijk gediagnosticeerd bij MSM (90% van alle diagnoses in de 1e helft 2011), maar de dalende trend in percentage positieve testen die sinds 2004 te zien is blijft doorzetten: van 6,7% in 2004 tot 2,1% in 2011. Het percentage positieve testen voor syfilis bij heteroseksuele mannen en vrouwen bleef in 2011 laag en vergelijkbaar met voorgaande jaren (0,1%).

Figuur 4: Percentage positieve syfilis testen, 2004-juni 2011

Hiv

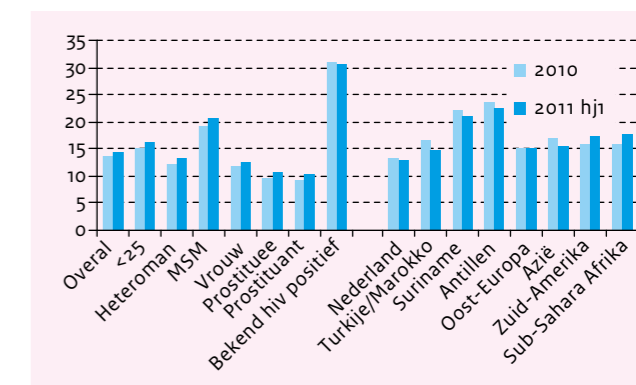
In de 1e helft van 2011 werden 213 nieuwe hiv infecties gediagnosticeerd (▲22% in vergelijking met 1e helft 2010). De meeste nieuwe hiv diagnoses werden gesteld bij MSM (85%). Hoewel het percentage positieve hiv-testen bij MSM in de eerste helft van 2011 (2,2%) licht is toegenomen in vergelijking met 2010 (2,0%), laat de lange termijntrend een daling zien sinds 2005. Bij zowel heteroseksuele mannen als bij vrouwen bleef het percentage positieve testen in 2011 ongeveer gelijk aan dat van voorgaande jaren (beide 0,1%).

Figuur 5: Percentage positieve hiv testen, 2004-juni 2011

Vindpercentages naar risicogroep en etniciteit

De vindpercentages voor soa variëren sterk per risicogroep. Net als in voorgaande jaren, werd in de 1e helft van 2011 het hoogste vindpercentage gevonden in de groep bekend hiv-positieven; 30% (2010: 31%) had één of meerdere soa. Ook bij MSM werden veel soa gevonden (21%, 2010: 19%), vergeleken met een overall vindpercentage onder soa-centra bezoekers van 14%. Wanneer naar etniciteit wordt gekeken, is te zien dat de hoogste vindpercentages worden gevonden bij Surinamers en Antillianen, respectievelijk 21% en 23%.

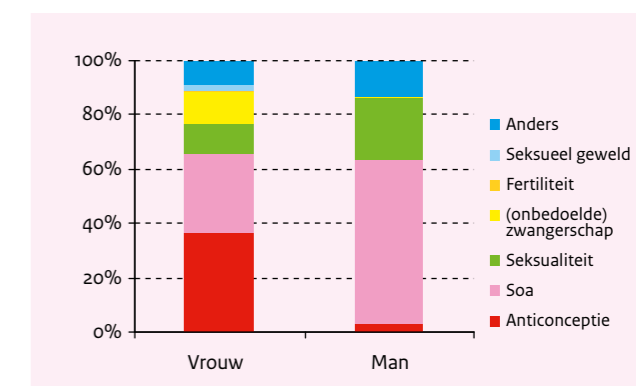
Figuur 6: Vindpercentages per risicogroep en etniciteit, 2010-juni 2011

Gedragsindicatoren

In de 1e helft van 2011 gaf 72% van de MSM aan 3 of meer partners te hebben gehad in de afgelopen 6 maanden (2010: 69%), voor heteroseksuele mannen vrouwen was dit respectievelijk 50% en 33% (2010: 46% en 31%). Eenenvetig procent van de MSM gaf aan een condoom gebruikt te hebben tijdens het laatste sekscontact met een losse partner, bij heteroseksuele mannen en vrouwen was dit iets lager (respectievelijk 39% en 36%). Net als vorig jaar, gaf 9% aan swinger te zijn.

Sense

In de eerste helft van 2011 zijn 7.612 Sense consulten uitgevoerd, een toename van 14% in vergelijking met de eerste helft van 2010 (n=6.679). Achtzeventig procent van de consulten vonden plaats bij vrouwen. De mediane leeftijd voor vrouwen was 20 jaar, bij mannen was dit 21. Het meest voorkomende gespreksthema bij vrouwen was anticonceptie (37%), gevolgd door soa (29%). Bij mannen waren de meest voorkomende gespreksthema's soa (60%) en seksualiteit (23%).

Figuur 7: Hulpvraag tijdens Sense consulten naar geslacht, 2011